

CURS CONFORCAT

Acompanyar la criança més enllà de l'escola bressol

Com treballar per i amb una mirada holística a la infància 0-3 i família

DURADA: 30 hores

DATES I HORARIS: els dijous a la tarda:

- 19 de setembre, de 16.30 a 20.00 h.
- 26 de setembre, i 3, 10 17, 24 i 31 d'octubre: de 16 a 18.45 h.
- 7 i 14 de novembre, de 16.00 a 20.00 h.
- 21 de novembre, de 17.00 a 19.00 h.

LLOC: Seu social del CEESC a Barcelona. Carrer Aragó, 141-143, 4a.

100% subvencionat

INTRODUCCIÓ

Aquesta formació aporta tot el que cal saber per treballar en l'atenció a la petita infància. Planteja una reflexió interdisciplinària sobre la infància i la família, l'educació i els serveis. Aprofundeix en el coneixement de cadascuna de les etapes del desenvolupament d'un infant petit i permet conèixer les necessitats vitals i emocionals de les mares i progenitors. També analitza la diversitat familiar i l'evolució del vincle, des d'un punt de vista sociohistòric i sociològic. I, per últim, mostra l'exemple dels Espais Familiars i la seva aportació al conjunt de serveis adreçats a la petita infància.

A CÀRREC DE:

Vicenç de Febrer, psicòleg infantil. Director de l'Escola bressol municipal de Sant Feliu de Guíxols durant 28 anys; l'any 1996 va liderar-ne la transformació en un centre integral d'atenció als infants 0-3 i les famílies. Des del 2012 és professor i membre del grup impulsor de dos postgraus en *Criança 0-3* de la UB.

Rosa Mestre i Carrillo, pedagoga especialitzada en petita infància i educadora social. Educadora de l'equip d'Espais Familiars de Castelldefels des del 2004, tasca que alterna amb la direcció de dos dels Centres Integrals 0-3 del mateix municipi. Tresorera de l'Associació de Professionals d'Espais Familiars a Catalunya (APEFAC).

Laura Torradella Garcia, llicenciada i Màster en Sociologia per la UAB. Experta en gènere, família i infància, educació i polítiques socials. Sociòloga en els àmbits de la recerca, la docència i l'assessorament. Docent i membre del Grup Impulsor dels Postgraus en *Criança 0-3 i acompanyament a les famílies en xarxa*, de la Facultat d'Educació de la UB.

Aina Alegret Esclasans, mestra d'educació infantil. Educadora (des del 2001) i responsable de l'Espai Familiar La Casa Petita de la Regidoria de Drets Socials de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès. Presidenta de l'Associació de Professionals dels Espais Familiars a Catalunya (APEFAC).

OBJECTIUS I PROGRAMA

Benvinguda al curs i sessió de sostenibilitat

Dijous, 19 de setembre, de 16.30 a 20.00 h.

1. Objectius:

- 1.1 Conèixer els membres del grup i entendre'n l'organització i planificació.
- 1.2 Integrar la sostenibilitat en la vida quotidiana i en la tasca del professional de l'educació social, agents clau de la transició ecosocial.
- 1.3 Facilitar recursos pràctics que siguin aplicables tant a la vida personal com professional.

I. Unitat psicosocioeducativa

Conducció: Vicenç de Febrer

Dijous 26 de setembre, 3 i 10 d'octubre, de 16.00 a 18.45 h.

1. Objectius:

- 1.1 Aprofundir en el coneixement de les etapes del desenvolupament d'un infant petit (gestació, naixement, postpart immediat, primer any de vida...) des del punt de vista neuropsicològic, fisiològic, emocional i educatiu.

Conèixer les necessitats vitals dels infants petits, la importància del vincle afectiu d'aferrament, i les condicions que afavoreixen una criança saludable i un entorn educatiu estimulants per a l'infant.

- 1.2 Conèixer les necessitats vitals i emocionals de les mares i progenitors, des del punt de vista de la criança, la salut mental i l'educació dels fills i filles.

2. Continguts:

2.1. *L'infant: característiques i necessitats vitals:*

- El naixement i el postpart immediat. Període crític per al desenvolupament. L'hàbitat natural.
- La gestació en l'ésser humà: període intrauterí i període de gestació fora de l'úter matern. Prematuritat i immaduresa. Necessitats bàsiques del nadó.
- El desenvolupament cerebral del nadó.
- El vincle afectiu d'aferrament. La qualitat de les interaccions i relacions. Requisits per a desenvolupar les potencialitats de l'infant.

2.2. *Els progenitors: necessitats de suport emocional i acompanyament:*

- El part i el postpart. El vincle prenatal i el vincle postnatal. Les vivències de les mares i el seu món emocional.
- El naixement d'una mare: la construcció d'una nova identitat. Característiques principals de la maternitat. La *matrescència* com a etapa vital.

- Les principals demandes i necessitats de les mares. L'hàbitat social per compartir una criança saludable. La funció de l'altre progenitor.

II. Unitat sociològica i sociopolítica

Conducció: *Laura Torrabadella*

Dates: *Dijous, 17, 24 i 31 d'octubre, de 16.00 a 18.45 h.*

1. Objectius:

- 1.1 Conèixer les principals transformacions de la infància i la família des d'un punt de vista sociohistòric i sociològic. Analitzar la diversitat familiar i l'evolució del vincle.
- 1.2 Aprofundir en els diferents eixos de desigualtat que impacten sobre el benestar dels infants i analitzar el paper dels feminismes en el reconeixement social de la maternitat i la criança.
- 1.3 Plantejar algunes de les problemàtiques i reptes claus en l'organització sociopolítica de la cura i la criança de la petita infància.

2. Continguts:

2.1. Transformacions familiars i procés d'individualització:

- Canvis en el sistema occidental de família: les formes i el fons.
- Canvis en la formació de la parella.
- Canvis de rols de gènere i impacte sobre la parentalitat.
- Eixos de desigualtat i situacions de risc. Pobresa infantil.

2.2. L'organització sociopolítica de la cura i la criança:

- Reconeixement social de la criança: feminismes, cura i *matrescència*.
- Evolució de les polítiques d'infància i família: llicències parentals i serveis.
- Tensió entre drets i necessitats en el disseny de la política familiar: educació, assistència i cura.
- Nous paradigmes i reptes de l'agenda política internacional sobre la petita infància i l'acompanyament familiar: els 1.000 primers dies de vida.

III. Unitat sobre els Espais Familiars

Conducció: *Aina Alegret i Rosa Maria Mestre*

Dates: *Dijous, 7 i 14 de novembre de 16.00 a 20.00 h.*

1. Objectius:

- 1.1 Contextualitzar els Espais Familiars dins del conjunt de serveis adreçats a la petita infància i les seves famílies, així com en el sistema de prevenció, atenció i protecció als infants 0-3 i les seves famílies (Serveis Socials Bàsics / Model SIS).

1.2 Conèixer els aspectes organitzatius i la metodologia d'intervenció específica utilitzada en les diferents modalitats d'Espais Familiars, així com les característiques necessàries que defineixen un determinat servei com a Espai Familiar de petita infància.

1.3 Explorar les bones pràctiques i els reptes que tenen plantejats els Espais Familiars de la petita infància en la seva consolidació i desplegament en el territori.

2. Continguts:

2.1. Els Espais Familiars de petita infància:

- Què són els Espais Familiars.
- Evolució històrica.
- El paper dels Espais Familiars dins del nou model de Serveis d'Intervenció Socioeducativa (SIS).
- Metodologies específiques de treball.
- La importància de treball en equip i el treball en grup.

2.2. Aprenentatges i reptes de futur:

- Els EF en el marc de l'educació i la criança positiva i responsiva
- El treball en xarxa amb la comunitat.
- Els 'Espais Familiars' en altres contextos geogràfics.
- Bones pràctiques d'acompanyament a les famílies en els Espais Familiars.
- Consolidació i desplegament dels Espais Familiars a casa nostra.

Sessió final: "Acompanyament a les famílies en la criança 0-3: la mirada interdisciplinària dels Espais Familiars"

Conducció: *Vicenç de Febrer, Laura Torradella i Aina Alegret*

Data: *Dijous, 21 de novembre, de 17.00 a 19.00 h.*

1. Objectiu:

La sessió final del curs està concebuda per posar en comú els coneixements adquirits al llarg de la formació i poder plantejar nous interrogants i conclusions a partir dels diferents enfocaments disciplinaris sobre la petita infància, l'acompanyament familiar i els Espais Familiars.

METODOLOGIA

Les classes seran presencials i comptaran amb una presentació teòrica de continguts per generar conversa i fomentar la participació de les persones assistents, així com l'estudi de casos, dinàmica grupal o dramatització de casos quan es consideri oportú.

AVALUACIÓ DE LA FORMACIÓ

Es demanarà una carpeta d'aprenentatge a cada assistent a la formació per tal de sintetitzar, sistematitzar i recollir el treball realitzat.

Les persones que compleixin els requisits d'assistència i que superin la tasca d'avaluació rebran un certificat d'aprofitament. Si només es compleix l'assistència però no se supera la tasca d'avaluació, es rebrà un certificat acreditatiu d'haver participat en l'acció formativa.

En col·laboració amb:

Associació de Professionals
d'Espais Familiars a Catalunya